

"MATN LINGVISTIKASI" FANI BO'YICHA

UMUMIY SAVOLNOMA

1. Matn lingvistikasi fanining asosiy maqsadi nimadan iborat?
2. Matn lingvistikasi oldida turgan asosiy vazifalarni sanab bering.
3. Matn lingvistikasi fanining zamonaviy tilshunoslikdagi ahamiyati nimada?
4. Matn lingvistikasi qaysi ilmiy yo'nalishlar bilan uzviy bog'liq?
5. Matn lingvistikasining shakllanishiga turtki bo'lgan omillar nimalar?
6. Matn lingvistikasi an'anaviy sintaksisdan nimasi bilan farq qiladi?
7. Matn lingvistikasida asosiy tahlil obyekti nima hisoblanadi?
8. Matn lingvistikasining predmeti sifatida nimalar olinadi?
9. Matn lingvistikasining boshqa tilshunoslik bo'limlari bilan integratsiyasi qanday kechadi?
10. Matn lingvistikasida "matn" tushunchasi nega markaziy o'rinda turadi?
11. Tilshunoslik tarixida matn muammosi qachon mustaqil masala sifatida shakllangan?
12. Matnni o'rganishga oid ilk nazariy qarashlarni kimlar ilgari surgan?
13. Yevropa tilshunosligida matn tahlili qanday bosqichlardan o'tgan?
14. Matn muammosining psixolingvistik talqini nimalarga asoslanadi?
15. Matn muammosiga kognitiv yondashuvning o'ziga xos jihatlari nimalar?
16. Zamonaviy diskurs nazariyasi matn muammosini qanday talqin qiladi?
17. Matn va nutq tushunchalarining o'zaro farqi nimada?
18. Matnning lingvistik modelini yaratish jarayoni nimalarni o'z ichiga oladi?
19. Matnning chegaralarini aniqlashda qanday mezonlar qo'llaniladi?
20. Matnning ijtimoiy-madaniy sharoitga bog'liqligi qanday izohlanadi?

21. Tilshunoslikda matnning eng keng tarqalgan ta'riflari qanday?
22. Matnni minimal birlik sifatida belgilashning qanday ilmiy asoslari mavjud?
23. Matnning tugallanganlik belgisi qanday aniqlanadi?
24. Matnning yaxlitlik (tselostnost) xususiyati qanday ta'riflanadi?
25. Matnni tashkil etuvchi semantik bog'lanish mexanizmlari nimalar?
26. Matnning "maqsadlilik" belgisi qanday namoyon bo'ladi?
27. Matnda konnektiv birliklar qanday vazifa bajaradi?
28. Matnning pragmatik tuzilishi qanday aniqlanadi?
29. Matnning struktural-mantiqiy asoslari nimalardan iborat?
30. Matnning "informativeness" darajasi nimalar bilan belgilanadi?
31. Matn birliklari deganda nima tushuniladi?
32. Matnning global va lokal birliklari nimalar?
33. Matnning semantik yadrosi qanday aniqlanadi?
34. Gap matn birligi sifatida qanday vazifa bajaradi?
35. Abzas matnning qanday lingvistik funksiyalarini bajaradi?
36. Supersintaktik butunlik (SSB) qanday birlik sifatida qaraladi?
37. Matn birliklari ierarxiyasi qanday tuziladi?
38. Matnning makrostrukturasi va mikrostrukturasi o'rtasidagi farqlar nimalar?
39. Matnning kompozitsion birliklari qanday aniqlanadi?
40. Matn komponentlarining tematik birligi qanday ta'minlanadi?
41. Supersintaktik butunlik (SSB) ning asosiy belgilarini sanab bering.
42. SSB bilan abzas o'rtasidagi farq nimada?
43. SSBning semantik butunlik sifatida shakllanish shartlari qanday?
44. SSBning kommunikativ tuzilishida nimalar muhim?
45. SSBning tarkibiy qismlarini qanday aniqlash mumkin?

46. Badiiy matnda SSB qanday estetik ahamiyat kasb etadi?
47. Tema va rema munosabatlari SSBda qanday quriladi?
48. Tema-rhema strukturasining matn izchilligiga ta'siri qanday?
49. SSBda rema kengayish jarayoni qanday kechadi?
50. SSBning tugallanganlik xususiyati qay tarzda ifodalanadi?
51. Matnning asosiy tiplari (tasvir, hikoya, muhokama) qanday belgilar bilan farqlanadi?
52. Hajmga ko'ra matnning qanday turlari mavjud?
53. Minimal matnning lingvistik belgilari nimalar?
54. Minimal matn bilan gap o'rtasidagi farq nimada?
55. Maksimal matnga misol keltiring va uning belgisini izohlang.
56. Makromatn tushunchasi qanday talqin qilinadi?
57. Mikromatn qanday til birliklaridan tashkil topadi?
58. Makromatn va mikromatn o'rtasidagi funksional farqlar nimalar?
59. Hajm belgisi matnning semantik tashkiliga qanday ta'sir qiladi?
60. Matnning kompozitsion yaxlitligi hajm bilan qanday bog'liq?
61. Kognitiv lingvistika matnni qanday izohlaydi?
62. Matnda konseptlarning verbalizatsiyasi qanday amalga oshadi?
63. Diskurs matndan nimasi bilan farqlanadi?
64. Diskurs komponentlari nimalardan iborat?
65. Diskursda ijtimoiy kontekst qanday rol o'ynaydi?
66. Matnning kognitiv modeli qanday quriladi?
67. Matnda bilish jarayonlarining aks etishi qanday aniqlanadi?
68. Diskursiv strategiyalar matnda qanday namoyon bo'ladi?
69. Kognitiv-diskursiv yondashuvning afzalliklari nimalar?
70. Interpretatsiya jarayonida matnning kognitiv roli qanday?

71. Matnning kommunikativ niyati qanday aniqlanadi?
72. Matnda pragmatik belgilar qanday ifodalanadi?
73. Matnning adresativ xususiyati nimalar bilan belgilanadi?
74. Kommunikativ akt nazariyasi matnga qanday qo'llanadi?
75. Pragmatik implikatura matnda qanday paydo bo'ladi?
76. Matn pragmatik mazmunining ijtimoiy omillari nimalar?
77. Matnning kommunikativ samaradorligini nimalar belgilaydi?
78. Badiiy matn pragmatikasi qanday xususiyatlarga ega?
79. Ekspressiv vositalarning matndagi pragmatik roli qanday?
80. Matnda nutq strategiyalarining qo'llanishi qanday aniqlanadi?
81. Lingvostatistik tahlilning asosiy tamoyillari nimalar?
82. Matnda chastota ko'rsatkichlari qanday aniqlanadi?
83. Korpus lingvistikasida matn statistikasi qanday tatbiq qilinadi?
84. Lug'aviy boylikni aniqlashda statistik metodlar qanday qo'llanadi?
85. Xiazmatik konstruksiyalar yordamida birikish nima?
86. Matndagi takroriy birliklarni statistik tahlil qilishdan maqsad nima?
87. Matnning sintaktik strukturasini statistik o'rganish usullari nimalar?
88. Matnning kohezion ko'rsatkichlarini statistik o'lchash usullari qanday?
89. Badiiy matn statistikasi qanday xususiyatlarga ega?
90. Lingvostatistikaning matn lingvistikasi uchun ahamiyati nimada?
91. Lingvopoetik tahlilning asosiy prinsiplari nimalardan iborat?
92. Badiiy matnning poetik strukturasini aniqlashda nimalar muhim?
93. Badiiy matnni aktuallashtiruvchi vositalar deganda nima tushuniladi?
94. Badiiy matnda metafora qanday lingvopoetik funktsiya bajaradi?

95. Ritm va intonatsiyaning badiiy matndagi o‘rni qanday?
96. Badiiy matnning fonetik-fonologik vositalarini sanab bering.
97. Badiiy matnning morfologik xususiyatlari qanday aniqlanadi?
98. Badiiy matnning sintaktik qurilishi qanday o‘ziga xosliklarga ega?
99. Matn birliklarini bog‘lovchi poetik vositalar nimalar?
100. Badiiy matnni tahlil qilish metodologiyasining asosiy bosqichlari qanday?